

Nadere regels bomen en compensatie groen

Hoofdstuk 1 Zonnepanelen

Artikel 1.1 Snoeien of kappen

Uitgangspunt is dat enkel schaduwwerking op te plaatsen of al aanwezige zonnepanelen geen reden is voor het snoeien of kappen van gemeentelijke bomen. Dit geldt ook voor het verlenen van een Omgevingsvergunning, deeltoestemming kappen voor particuliere bomen.

Hoofdstuk 2 Monumentale en waardevolle bomen

Artikel 2.1 Bomenlijst

Op grond van artikel 4:11 a lid 1 van de APV stelt het college een lijst met monumentale en waardevolle bomen vast. Deze lijst wordt 1 keer in de 4 jaar herzien.

Voor plaatsing op de Bomenlijst moet de toekomstverwachting van de monumentale of waardevolle boom nog minimaal 15 jaar zijn en moet uit de boomveiligheidscontrole blijken dat er binnen 2 jaar geen levensbedreigende zaken te verwachten zijn.

Artikel 2.2. Kapverbod

Monumentale en waardevolle bomen worden niet gekapt. Kappen is alleen toegestaan als er sprake is van:

- a. een onherstelbare ziekte of beschadiging;
- b. een ernstige bedreiging van de veiligheid;
- c. een noodtoestand of als er sprake is van een andere bijzondere situatie met zwaarwegende (algemene) belangen.

Artikel 2.3 Criteria aanvragen omgevingsvergunning kap

- a. Staat de boom op de lijst met waardevolle en monumentale bomen zoals door het college is vastgesteld?
  - Nee: de boom valt onder het normale kapvergunningregiem APV;
  - Ja: zie b;
- b. Is er sprake van een onherstelbaar beschadigde of zieke boom?
  - Nee: zie c;
  - Ja: de boom is naar uitsluitende beoordeling en verantwoording door aangewezen deskundigen onherstelbaar ziek of (niet opzettelijk) beschadigd verklaard. In dat geval vervalt de compensatieplicht als bedoeld in art 3.1 b;
- c. Is er sprake van een noodtoestand of wordt er binnen een periode van 1 jaar een ernstige bedreiging van de veiligheid verwacht?
  - Nee: de boom wordt niet gekapt (zie d);
  - Ja: de boom kan direct gekapt worden, dit in overleg met het bevoegd gezag;
- d. Is er sprake van of wordt er verwacht dat er een andere bijzondere situatie ontstaat waarbij sprake is van zwaarwegende (algemene) belangen?
  - Dit per geval te beoordelen door het bevoegd gezag.

Hoofdstuk 3 Compensatie groen

Artikel 3.1 Herplant of financiële compensatie

- a. Voor kapaanvragen voor 10 of meer bomen, moet een herplantplan ingediend worden waarbij de te kappen houtopstand met 110% gecompenseerd wordt. Uitzondering hierop vormt de kap van waardevolle en monumentale bomen, zoals vermeld op de lijst genoemd onder artikel 4.11a van de APV;
- b. Blijkt uit het herplantplan, zoals genoemd onder a, dat de aanplant van nieuwe houtopstand niet of slechts gedeeltelijk mogelijk is, dan is voor het aantal niet te herplanten bomen, een financiële compensatie verplicht:

- het compensatiebedrag voor houtopstand is € 500,- per houtopstand. Een bomenrij, boomgroep en alleenstaande boom wordt in losse aantallen gecompenseerd;
- c. De kap van elke waardevolle of monumentale boom moet financieel gecompenseerd worden met een bedrag van € 2000,-. Ook kan een herplantplicht opgelegd worden.

Artikel 3.2 Illegale kap

- a. Op grond van artikel 4:12b van de APV kan het college in het geval van het kappen van houtopstand zonder geldige vergunning de volgende sancties opleggen:
  - 1. De herplantplicht, zoals genoemd onder artikel 3.1 onder a, wordt verhoogd naar 220% van het oorspronkelijke aantal en/of
  - 2. De financiële compensatie, zoals genoemd onder artikel 3.1 onder b en c, wordt verdubbeld.
- b. De bedragen genoemd in artikel 3.1 onder b en c en 3.2 onder a 2 worden gestort in het Compensatiefonds Groen.

Artikel 3.3 Overgangsregeling

Er geldt een overgangsregeling voor een aantal projecten die voor de invoeringsdatum van de regels rond compensatie groen, 1 januari 2012, in de exploitatieberekeningen van projecten geen rekening hebben kunnen houden met deze nieuwe regels rond compensatie voor groen.

De volgende projecten vallen niet onder de Nadere regels bomen en compensatie groen:

- Eeskwerd (Consortium-Noord);
- De Westelijke invalsweg fase 2 (gemeente/provincie);
- Haak om Leeuwarden (gemeente/provincie/Rijkswaterstaat);
- Drachtsterweg/Drachtsterplein (gemeente);
- Overijsselselaan (gemeente/provincie).

Hoofdstuk 4 Bijzondere situaties

Er kan van deze regeling afgeweken worden in een bijzondere situatie waarbij sprake is van zwaarwegende (algemene) belangen. Dit wordt per geval beoordeeld door het college.

Hoofdstuk 5 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2020.

Deze regel wordt aangehaald als: Nadere regels bomen en compensatie groen.

De volgende regelingen en nota's zijn bij inwerkingtreding van deze regel vervallen verklaard:

1. Beleidsregel monumentale en waardevolle bomen van 1 januari 2016;
2. Nota Spraakmakende bomen 2016 van 1 januari 2016;
3. Beleidsregel compensatie groen 2015, vastgesteld op 7 april 2015 (in werking getreden 19 december 2015);
4. Beleidsnotitie Meer openbaar groen minder regels, vastgesteld op 2 februari 2015 (in werking getreden 19 december 2015);
5. Beoordelingscriteria beeldbepalende en waardevolle bomen Littenseradiel, voor zover deze van kracht is voor het gebied binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Leeuwarden zoals dat per 1 januari 2018, op grond van de Wet van 8 maart 2017 tot herindeling van de gemeente Frankeradeel, het Bildt, Leeuwarden, Leeuwarderadeel, Littenseradiel, Menameradiel en Súdwest-Fryslan is ontstaan;

Aldus besloten in de college vergadering van 10 december 2019

Burgemeester en wethouders van gemeente Leeuwarden:

gelet op, 4:11a Monumentale en waardevolle bomen en 4.12 a, en 4.12 b lid 1 Bijzondere vergunningsvoorschriften en Herplant-/instandhoudingsplicht van de Algemene Plaatselijke verordening Leeuwarden (APV), afdeling 3 het bewaren van houtopstanden, besluiten het volgende vast te stellen:

Nadere regels bomen en compensatie groen
ten aanzien van:

Toelichting

Algemeen

Op 1 januari 2018 is de gemeente Leeuwarden gefuseerd met de gemeente Leeuwarderadeel en een deel van de gemeente Littenseradiel. Daarom moet het gemeentelijk beleid rond bomen en groen geharmoniseerd en geactualiseerd worden. Daarbij is het beleid van Leeuwarden leidend. Algemeen uitgangspunt is het behoud van bomen.

Toelichting hoofdstuk 1 Zonnepanelen

De gemeente juicht het plaatsen van zonnepanelen toe, maar het mag niet ten koste gaan van het openbaar groen. Dat moet in stand blijven. Het openbaar groen is waardevol en dient een algemeen maatschappelijk belang. Bij plaatsing van zonnepanelen moet daarom rekening gehouden worden met bestaande bomen en dat deze mogelijk nog kunnen groeien.

Wanneer de gemeente nieuwe solitaire bomen of boomstructuren aanplant houdt zij rekening met de positie van de boom ten opzichte van de zon en nabije woningen. Vanwege de hoeveelheid andere randvoorwaarden voor boomaanplant (zoals kabels en leidingen, verhardingen en breedte van het profiel) kan deze afweging echter niet in elke situatie worden gemaakt.

Toelichting hoofdstuk 2 Monumentale en waardevolle bomen artikel 2.1

De lijst van monumentale en waardevolle bomen is in te zien via de website van de gemeente Leeuwarden.

Monumentale bomen krijgen extra bescherming door de groeiplaats van deze bomen toe te voegen aan de nog te actualiseren bestemmingsplannen. Op de plankaart wordt de boom met kruinprojectie opgenomen. In de tekst van het bestemmingsplan wordt een specifiek planvoorschrift voor monumentale bomen toegevoegd.

Het gedetailleerd vastleggen van monumentale bomen in soms globale plannen kan lastig zijn. Per plan zal moeten worden bekeken op welke wijze de bestuurlijke wens tot bescherming van deze bomen in bestemmingsplannen het beste vormgegeven kan worden. Mocht na zorgvuldige afweging een boom opgenomen in een bestemmingsplan toch gekapt worden, dan moet zo mogelijk op dezelfde locatie herplant plaats te vinden. De bestemming 'groeiplaats' blijft ongewijzigd. De nieuw te planten boom krijgt dezelfde beschermstatus als de verwijderde boom en moet in potentie dezelfde beeldfunctie bereiken.

Waardevolle bomen zijn/worden niet opgenomen in het bestemmingsplan.

toelichting artikel 2.2 lid b

De compensatieplicht geldt niet voor onherstelbaar beschadigde of zieke monumentale en waardevolle bomen. Er is sprake van een onherstelbaar beschadigde of zieke boom wanneer deze door het treffen van (beheer)maatregelen naar deskundig oordeel niet meer in staat is een voor de omgeving verantwoorde restlevensduur te krijgen van minimaal 2 jaar. Dit ter uitsluitende beoordeling en verantwoording door aangewezen gemeentelijke deskundigen.

De gemeentelijke bomendeskundigen hebben hierbij het mandaat om op basis van hun professionaliteit het (eind) oordeel te vellen.

t oelichting hoofdstuk 3 Compensatie groen

Het uitgangspunt bij de herplant-compensatie is dat er in principe meer kwalitatief hoogwaardige bomen geplant worden. Daarbij wordt ook gekeken naar de omstandigheden ter plaatse b.v. de groeiplaats, geschikte soorten, grootte etc. waardoor de kansen voor een langere levensduur van nieuwe bomen verhoogd worden.

toelichting artikel 3.1

De gemeente Leeuwarden heeft een voorbeeldfunctie waarbij de herplant- (110% van het aantal gekapte bomen) en/of financiële compensatieplicht niet alleen geldt bij vergunningaanvragen maar ook bij kapmeldingen. De kap van 9 of minder bomen per jaar per gebied moet 4 weken vooraf gemeld worden. Daarbij vallen de bomen met een stamomtrek van minimaal 63 centimeter of meer op 1:30 m hoogte onder de compensatieplicht.

Bij financiële compensatie worden de opbrengsten gestort in het Compensatiefonds Groen. Als inkomsten kent het Compensatiefonds Groen de volgende inkomsten:

- De stortingen van het compensatiegeld bij het niet (kunnen) voldoen aan de herplantplicht;
- De stortingen van de opbrengst van de sancties;
- Aanvullend hierop geldt voor openbaar groen van de gemeente dat ook de afname van gras, struiken en bosplantsoen financieel gecompenseerd moet worden met: € 7 per m².

Dit fonds wordt gebruikt voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het openbaar groen. Voorgeschreven in de vergunningsvoorwaarden kan worden: de datum waarvoor herplant gerealiseerd moet zijn, de boomgrootte bij volwassenheid, de soort boom en de aanvullende vereisten voor de ondergrondse groeiplaats. Deze zijn afhankelijk van de locatie waarop herplant plaatsvindt en verschillen daarom per af te geven omgevingsvergunning. Herplant moet bij voorkeur in hetzelfde gebied

plaatsvinden en in ieder geval binnen de gemeentegrenzen. De wijze van compensatie wordt in de vergunning opgenomen. De vergunninghouder moet aantonen dat de herplant is gerealiseerd.

toelichting artikel 3.3

Lopende initiatieven worden vrijgesteld van de Nadere regels bomen en compensatie groen.

Er is sprake van een lopend initiatief, als voorafgaand aan het onherroepelijk worden van de aanpassingen van de APV, de raad en/of het college te kennen heeft gegeven medewerking aan deze initiatieven te willen verlenen door een besluit of overeenkomst in de vorm van een:

- Subsidietoekenning;
- Exploitatieovereenkomst;
- Exploitatieplan;
- Realisatieovereenkomst;
- Stedenbouwkundige randvoorwaarden"

De overgangsregeling voor lopende initiatieven is opgenomen omdat in exploitatieberekeningen van plannen van voor 1 januari 2012 geen rekening kon worden gehouden met de regeling 'Meer Openbaar Groen, Minder Regels' en de bijbehorende compensatieregeling. Voor de genoemde projecten geldt de compensatieplicht zoals die in het besluit of de overeenkomst is omschreven.

Toelichting hoofdstuk 4 Bijzondere situaties

Het college kan bij zwaarwegende (algemene) belangen afwijken van wat in de Regel is gesteld. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als het college van mening is dat het realiseren van een project (zoals bijvoorbeeld de aanleg van een weg, het herinrichten van een gebied of realiseren van een gebouw e.d.) of belangen van economische aard, woningbouw of andere (algemene) belangen zwaarder wegen dan het compenseren van de te kappen bomen.

Juridisch kader

Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden (APV)

De APV vormt de juridische grondslag voor de regel.